

Umhverfisgátlisti fyrir skóla á grænni grein

Varmárskóli

Skólaárið: 2011 - 2012

Innkaup / nýtni - til að spara auðlindir og minnka rusl

	já	nei	Athugasemd - áætlun um aðgerð
1. Lögð er áhersla á að kaupa til skólans vandaða hluti sem endast vel.	X		
2. Pappír er sparaður;			
* skjöl sem eru meira en ein síða eru prentuð á báðar hliðar blaðs,	X		
* ljósritað er báðum megin á blöð,	X		
* afgangspappír er aðgengilegur þar sem verið er við vinnu,	X		
* afgangspappír er notaður sem risspappír eða í föndur,	X		
* umslög eru opnuð varlega, oft má nota þau aftur,		X	
* tölvupóst er notaður til samskipta eins mikið og mögulegt er,	X		
- innan skólans,	X		
- á milli heimila og skóla,	X		
* tauhandklæði eru notuð í stað pappírs þar sem mögulegt er,		X	
* tuskur eru notaðar í stað pappírs, svo sem eldhúspappírs, til að þurrka upp eða þrifa,	X	X	

* Systkinalisti yfir nemendur kemur í veg fyrir að bréf frá skólanum fari í mörgum eintökum inn á sama heimili.	X		
3. Rafhlöður eru sparaðar;	X		
* vasareiknar eru með sólarrafhlöðum,	X		
* hlaðanlegar rafhlöður eru notaðar í stað einnota.	X	X	
4. Mjólk og safi er keypt í stórum umbúðum;	X		
* fyrir starfsfólk,	X		
* fyrir nemendur.	X		
5. Þeir sem koma með nesti eru með það í boxum en ekki einnota pokum eða pappír.	X	X	
6. Aðeins eru notaðir fjölnota borðbúnaður og leirtau í skólanum.	X		
7. Allir eru með sína merktu bolla til að draga úr uppvotti.	X	X	
8. Fyllt er á tónerhylki í prenturum í stað þess að kaupa ný.		X	
9. Gert er við það sem bilar eða skemmist frekar en að kaupa nýtt.	X		
10. Einnota hlutir, s.s. plastpokar í ruslafötur, eru ekki notaðir eða af ýtrustu sparsemi.		X	

Meðhöndlun á rusli

	já	nei	Athugasemd - áætlun um aðgerð
1. Flokkunarstöð er í skólanum aðgengileg öllum.		X	
2. Allir sem að skólanum standa þekkja reglur skólans um flokkun á rusli;	X	X	
* nemendur,	X		
* kennarar,	X		
* skólastjórnendur,	X		
* húsvörður,	X		
* allt annað starfsfólk skólans,	X		
* ræstingafólk,	X		
* foreldrar.	X		Sett á heimasíðu. Upplýsingar í 5 ára
3. Flokkað og sent til endurvinnslu er;		X	
* gæðapappír,	X		
* blandaður pappír,		X	Ath.
* fernur,		X	
* bylgjupappi,	X		
* gosílát (dósir og flöskur),	X		
* gler (krukkur o.fl.),		X	
* málmar (niðursuðudósir, sprittkertabotnar, málmafgangar),		X	

* rafmagnsvörur og tæki,	X		
* rafhlöður,	X		
* spilliefni (<i>t.d. málningarafgangar</i>),	X		
* flúrperur og sparperur (<i>spilliefni</i>),	X		
* föt og klæði,	X		
* kertaafgangar.		X	
4. Lífrænir afgangar eru jarðgerðir, af nesti, úr eldhúsum og sag frá smíðastofu.		X	Fer í endurvinnslu

Innkaup / rekstur - til að minnka mengun

	já	nei	Athugasemd - áætlun um aðgerð
1. Keyptar eru vörur og efni með viðurkenndum umhverfismerkjum:			
* gólfhreinsiefni,	X		
* uppvottalögur,	X		
* handsápa,	X		
* gólfbón,		X	
* pappír,	X		
* umslög,		X	
* tölvur og skrifstofutæki,		X	
* ísskápar (án KFK-efna, framleiddir eftir 1994) ¹ ,	X		
* rafhlöður,		X	
* salernispappír,	X		
* eldhúspappír,	X		
* kaffisíur,	X		
2. Aðeins eru notaðar rafhlöður án kadmíum og kvikasilfurs t.d. alkaline eða NiMH rafhlöður.	X	X	
3. Gluggatjöld, og aðrir hlutir úr taui, eru úr efni sem má þvo.	X		

1

KFK eru klór-flúor-kolefni. Slík efni leita hátt upp í andrúmsloftið og skemma ósonlag Jarðar en ósonlagið verndar Jörðina fyrir hættulegum útfjólubláum geilsum sólar.

4. Skrifffæri og skrifstofuáhöld eru keypt af yfirvegum, helst;			
* ólakkaðir tréblýantar eða skrúfblýantar,		X	
* vatnsleysanlegt túss á pappír og töflur,	X		
* vatnsleysanlegt lím,		X	
5. Forðast er að kaupa plasthluti sem innihalda PVC. Lögð er áhersla á að plastvörur séu úr plasti sem hægt er að endurvinna (pólýester) eða brotnar niður í birtu (PP-plast) ² ;			
* plastpokar,	X	X	
* límband, bókaplast,		X	
* plasthulstur, möppur,		X	
* glærur,		X	
* leir, kennaratyggjó.		X	
6. Öll sápa er notuð í hófi, á Íslandi er auðvelt að þvo úr heitu vatni.	X	X	
7. Notaðir eru örtrefjaklútar við hreingerningu.	X		
8. Forðast er að kaupa miklar umbúðir t.d. með því að kaupa inn í stórum einingum.	X		

² Plastefni eru mjög fjölbreytt. PVC myndar díoxín þegar það brotnar niður en díoxín er eitruð. Sumt plastefni er hægt að endurvinna eins og það í gosflöskunum og annað efni er viðkvæmt fyrir höggum og brotnar niður í sólarljósi. Mjög oft vantar hráefnisheiti á umbúðir sem gerir umhverfishæf innkaup erfið.

Umgengni og nánasta umhverfi

	Já	nei	Athugasemd - áætlun um aðgerð
1. Enginn er á útiskóm inni.	X		
2. Áhersla er lögð á að hafa heilsusamlegt umhverfi innan húss t.d. góða loftræstingu.		X	
3. Öll hættuleg efni eru merkt á réttan hátt og geymd á öruggum stað (í ræstikompum, í náttúrustofu).	X		
4. Við bílastæðin eru skilti þar sem bílstjórar eru beðnir um að drepa á bílvél á meðan að beðið er (foreldrar, rútubílstjórar og flutningabílstjórar).		X	Ath.
5. Reglulega er farið um skólalóðina:			
* rusl tínt af lóðinni og því komið í viðeigandi förgun,	X		
* kannað hvort eitthvað er skemmt eða bilað og þá lagfært.	X		
6. Á skólalóð er ekki notað skordýra- eða plöntueitur.	X		
7. Leitast er við að hafa fjölbreytt umhverfi á skólalóð:			
* svæði með "landslagi" ekki síður en slétta velli,		X	
* haldið er í náttúrulegt umhverfi, grjót, gróður, vatn,	X	X	
* lögð er áhersla á að hafa sem fjölbreytilegastan gróður bæði tré og plöntur,	X		
* náttúrulegum plöntum úr nágrenninu er komið fyrir í viðeigandi umhverfi, þurrlendi, deiglendi, tjörn,	X		

* grasflötum er haldið óslegnum, a.m.k. að hluta svo að plöntur fái dreift fræjum,		X	
* nemendur taka þátt í að rækta matjurtir í skólagarði,	X	X	
* fuglar eru laðaðir að skólalóðinni t.d. með því að;		X	
* gefa þeim í vetrarhörkum,		X	
* útbúa fyrir þá fuglahús,		X	
* rækta á lóðinni tré og runna ríkuleg af berjum.		X	
8. Nemendur eigna sér uppáhaldsstað.	X	X	
9. Nemendur "taka flag í fóstur".		X	
10. Skólinn tekur þátt í eða skipuleggur hreinsunardag hverfisins.		X	
11. Nemendur þekkja vernduð eða friðlýst svæði í nágrenninu og taka þátt í verkefnum þar.	X	X	

Flutningar og ferðir

	já	Nei	Athugasemd - áætlun um aðgerð
1. Fólk er hvatt til að ganga/hjóla/koma í strætó í skólann;	X		Mætti gera betur
* nemendur,	X	X	Einu sinni á ári eru nemendur hvattir til að hjóla í skólann
* kennarar og annað starfsfólk,	X	X	
* foreldrar.		X	
2. Þeir sem koma á bílum leitast við að samnýta bíla.		X	
3. Á skólalóðinni er aðstaða til að geyma hjól undir skyggni.		X	Ath.
4. Innkaup og vöruflytningar til skólans eru vel skipulagðir til að halda flutningum í lágmarki.	X	X	
5. Keyptar eru íslenskar vörur eins og mögulegt er.		X	
6. Forðast er að kaupa vörur/matvæli sem hafa verið fluttar inn frá fjarlægum löndum.		X	

Orka og vatn

	já	nei	Athugasemd - áætlun um aðgerð
1. Gluggatjöld eru;			
* dregin frá þegar bjart er til að nýta dagsbirtuna,	X		
* en dregin fyrir þegar dimmt er og um nætur til einangrunar.	X	X	Er þjófavörn, mætti ath. betur
2. Notaðar eru sparperur í stað glópera.	X		
3. Dregið er úr lýsingu þar sem hægt er t.d. með að fækka perum í ljósastæðum í lofti.	X	X	Vinna þarf í að minnka lýsingu í ed, þar er of mikil lýsing
4. Ljós eru slökkt þar sem enginn er.	X		
5. Ljós eru slökkt þar sem dagsbirtan nægir.	X		
6. Skrifstofutæki skólans (t.d. tölvur og ljósritunarvélar) fara sjálfkrafa í orkusparandi stillingu þegar þau eru ekki í notkun.	X		
7. Slökkt er á tölvum og tækjum yfir nótt og í fríum.	X		
8. Lækkað er á ofnum og slökkt á loftræstingu í öllum fríum.	X		
9. Fylgst er reglulega með rafmagnsnotkun í skólanum.	X	X	Eftirfylgni vantar
10. Fylgst er reglulega með notkun á heitu vatni.		X	
11. Fylgst er reglulega með notkun á köldu vatni.		X	
12. Þvotta- og uppþvottavélar eru fylltar áður en þær þvo.	X		

13. Vatn er ekki látið renna að óþörfu og strax gert við leka krana.	X		
14. Ef endurnýja þarf klósett er keypt vatnssparandi klósett.	X		
15. Leitast er við að nýta vatn af þökum t.d. til að viðhalda tjörnum og votlendi á skólalóð.		X	

Kynning og menntun

	Já	nei	Athugasemd - áætlun um aðgerð
1. Umhverfisstefna skólans er skýr og öllum aðgengileg.			
2. Nýir nemendur í skólanum eru strax fræddir um umhverfisstefnu skólans.		X	
3. Foreldrar eru vel upplýstir um umhverfisstefnu skólans og minntir á hana við og við.		X	
4. Nýtt starfsfólk skólans fær strax kynningu á umhverfisstefnu skólans.		X	
5. Umhverfismennt er sambætt skólanámskrá skólans í:			Parf að auka fræðslu
* 1. bekk,	X		
* 2. bekk,	X		
* 3. bekk,	X		
* 4. bekk,	X		
* 5. bekk,	X		
* 6. bekk,	X		
* 7. bekk,	X		
* 8. bekk,	X		
* 9. bekk,		X	
* 10. bekk.		X	
6. Nemendur fá markvissa útikennslu til að læra að þekkja og bera virðingu fyrir nánasta umhverfi skólans og hverfisins.	X		

7. Við slökkvara og rafmangstæki er fólk minnt á að slökkva.		X	
8. Í anddyri skólans er tafla þar sem hengdar eru upplýsingar og auglýsingar um umhverfismál.		X	
9. Nemendur læra um pappír (og önnur efni).			
* hvernig pappír er framleiddur	X		
* hvernig sé hægt að spara pappír	X		
* hvernig pappír er enduruninn	X		
10. Nemendur fá þjálfun og leiðsögn í almenningsíþróttum og útivist;			
* gönguferðum,	X		
* hjólreiðum,		X	
* ganga á skíðum		X	
* skauta (úti).		X	
11. Skólinn hvetur til sérstakra þemadaga í hverfinu, göngu-, hjólreiða-, útivistar- eða hreinsunardaga.		X	

Skrefin sjö að Grænfánanum

	Já	nei	Athugasemd - áætlun um aðgerð
1. Í skólanum starfar umhverfisnefnd.	X		
2. Í skólanum hefur staða umhverfismála verið metin.	X		
3. Gerð hefur verið áætlun aðgerðir og markmið.		X	
4. Stöðugt eftirlit og endurmat er í gangi.		X	
5. Nemendur fá fræðslu um umhverfismál.	X		þarf að gera betur
6. Skólinn kynnir stefnu sína út á við og fær aðra með.		X	
7. Skólinn hefur sett sér umhverfissáttmála.		X	